

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

ZESPOŁU SZKÓŁ nr 1 im. H. Sienkiewicza w Łukowie

2023/2024

Nauczycielem jest ten, kto potrafi z trudnych rzeczy uczynić łatwe

Ralph Waldo Emerson

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. uchwalona przez Zgromadzenie Narodowe w dniu 2 kwietnia 1997 r., przyjęta przez Naród w referendum konstytucyjnym w dniu 25 maja 1997 r., podpisana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 16 lipca 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 78 poz. 483)
2. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r. poz. 1943)
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949)
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2017 poz. 356)
6. Rozporządzenie Ministra Nauki z dnia 8 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej. (Dz.U. 2022 poz. 609)
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły

- I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. 2022 poz. 1717)
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki (Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1569)
  9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz.U. 2017 nr 0 poz. 1580)
  10. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz. 1591)
  11. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2022 poz. 1594)
  12. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249)
  13. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 214)
  14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 1601)
  15. Konwencja o prawach dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 nr 120 poz. 526)
  16. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.

17. Akty prawne szkoły (statut, regulaminy, procedury)
18. Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2020 poz. 1280)
19. Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. 2022 poz. 645)
20. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2022 poz. 1593)
21. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. 2022 poz. 1610)

Wstęp:

Program wychowawczo-profilaktyczny Zespołu Szkół nr 1 im. H. Sienkiewicza w Łukowie tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych opisanych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Uwzględnia kierunki i formy oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych skierowanych do całej społeczności szkolnej – uczniów, nauczycieli i rodziców, opiekunów uczniów.

Program wychowawczo-profilaktyczny Zespołu Szkół nr 1 im. H. Sienkiewicza w Łukowie został opracowany na podstawie przeprowadzonej diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym i lokalnym oraz aktualnej sytuacji epidemiologicznej. Uwzględniono:

- a. Wyniki ewaluacji wcześniejszego szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego
- b. Wyniki z nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora w roku poprzednim
- c. Diagnozy dotyczącej systemu wartości rodziców/opiekunów uczniów, oceny działalności szkoły
- d. Wyniki ankiet skierowanych do uczniów
- e. Wyniki ankiety skierowanych do rodziców
- f. Dokumenty ważne dla szkoły i jej społeczności: Statut Zespołu Szkół nr 1 im. H. Sienkiewicza w Łukowie, dokumentację wewnątrzszkolną.
- g. Analizę dokumentacji uczniów klas pierwszych z poprzedniego etapu nauczania – szkoła podstawowa (świadectwa, wyniki egzaminów, opinie/orzeczenia PPP, sytuacja materialna)
- h. Obserwacje zachowań uczniów podczas lekcji, zajęć pozalekcyjnych, przerw (ich zachowania i aktywnego uczestnictwa oraz ubioru podczas uroczystości szkolnych itp.)
- i. Konsultacje z kadrą kierowniczą i pedagogiczną, rodzicami uczniów, pracownikami niepedagogicznymi szkoły

- j. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024
- k. Regulamin organizacji zajęć w czasie reżimu sanitarnego (zał. nr 1 do zarządzenia dyrektora ZS nr1 im. H. Sienkiewicza w Łukowie nr 8/2020)
- l. Wszelkie zadania z programu realizowane będą z wytycznymi MZ GIS MEN i zgodnie z procedurami wewnątrzszkolnymi

Nasza szkoła jest Zespołem Szkół i obejmuje w roku szkolnym 2023-2024 następujące jednostki: technika (mechanik, mechatronik, elektryk, informatyk, programista, handlowiec, ekonomista, mechanik pojazdów samochodowych), szkołę branżową I stopnia (oddział wielozawodowy, elektromechanik i kierowca mechanik) .Uczniowie przychodzą do naszej szkoły z bardzo różnorodnych środowisk, zarówno rodzinnych, jak i szkolnych. Posiadają również bardzo zróżnicowany poziom wiedzy i umiejętności, wyniesionych z poprzednich cykli kształcenia. Diagnozy kompetencji przeprowadzane na początku roku szkolnego wskazują na ogromne braki edukacyjne młodzieży.

Uczniowie wyposażeni są często w nieprawidłowe nawyki, a nawet widoczne są u nich braki w podstawowych kompetencjach wychowawczych: moralnych, współdziałania, komunikacyjnych, kreatywnych, a przede wszystkim w podstawowych umiejętnościach życiowych, jak:

- podejmowanie decyzji i rozwiązywanie problemów (ocena ryzyka, uzyskiwanie informacji i ich ocena, ocenianie konsekwencji działań i zachowań, stawianie sobie celów itd.)
- skuteczne porozumiewanie się i utrzymywanie dobrych relacji interpersonalnych (aktywne słuchanie, przekazywanie i przyjmowanie informacji zwrotnych, komunikowanie się werbalne i niewerbalne, asertywność, umiejętność negocjowania, rozwiązywania konfliktów, współdziałanie, praca w zespole)
- samoświadomość i empatia (samoocena, identyfikacja własnych mocnych i słabych stron, krytyczne myślenie, budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby i własnego ciała)

- radzenie sobie z emocjami i kierowanie stresem (w tym także samokontrola, radzenie sobie z presją, lękiem, trudnymi sytuacjami, poszukiwanie pomocy, gospodarowanie czasem)

Wszystko to sprawia, że nauczyciel w naszej szkole ma do wykonania wiele zadań nie tylko dydaktycznych, ale w pierwszej kolejności opiekuńczo - wychowawczych. Przyjmując, że wychowanie jest świadomym procesem ukierunkowanym na kształtowanie osobowości i rozwój młodego człowieka oraz przygotowującym go do życia w społeczeństwie, nauczyciele naszej szkoły poddawani są ogromnym wyzwaniom, gdyż muszą umieć sprostać stale pojawiającym się problemom wychowawczym. Skuteczność działań wychowawczych wymaga od nauczycieli, a przede wszystkim wychowawców i szkolnych specjalistów (pedagoga, pedagoga specjalnego i psychologa) wysokiego poziomu umiejętności interpersonalnych, do których należą:

- zachowania wspierające: cierpliwe wyjaśnianie, pomoc w rozwiązywaniu problemów, łagodna perswazja, zainteresowanie problemami ucznia itp.
- zachowania nawiązujące lub podtrzymujące kontakt emocjonalny: wspólne rozmowy, respektowanie próśb, informowanie o emocjach, empatia itp.

Każdy nauczyciel pomaga uczniom we wszechstronnym rozwoju realizując program nauczania swojego przedmiotu, gdzie przekazuje również wartości oraz postawy pożądane w naszej społeczności szkolnej . Sukces w procesie wychowawczym jest możliwy jednak tylko wówczas, gdy wychowanie realizowane jest nie tylko przez nauczycieli i pracowników administracyjnych szkoły, ale przede wszystkim przez rodziców i opiekunów.

Misja szkoły:

Dzisiaj należy wiedzieć, co trzeba poznawać jutro, by radzić sobie pojutrze

W Zespole Szkół nr 1 im. H. Sienkiewicza w Łukowie każdego dnia wspólnie pracujemy na sukces naszych uczniów i zadowolenie rodziców, a wskaźnikiem tego jest ich satysfakcja i prestiż naszej szkoły w środowisku. Priorytetem w naszej szkole jest wysoka efektywność kształcenia, przygotowanie do dalszej edukacji, wejścia na rynek pracy, zapewnienie warunków wszechstronnego rozwoju każdego ucznia.

Nauczyciele w swojej pracy kierują się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie oraz poszanowaniem godności osobistej. Szkoła jest wspólnotą nauczycieli, pracowników niepedagogicznych, uczniów i rodziców - opiera się na zgodnym współdziałaniu wszystkich tych grup w realizacji celów szkoły.

Wizja szkoły:

Jesteśmy szkołą nowoczesną, bezpieczną i przyjazną. Pracujemy jako zespół, szanując i wspierając się nawzajem. Uczymy kreatywności, z jednoczesnym naciskiem na odpowiedzialność za własne decyzje. Jesteśmy otwarci na świat i zmiany w nim zachodzące, chętni do czerpania z jego dorobku naukowego i kulturowego.

Nasza szkoła jest zakorzeniona w tradycji lokalnej i narodowej. Kształcimy swoich wychowanków już ponad 95 lat w oparciu o szacunek do drugiego człowieka, poszanowanie systemu wartości, dziedzictwa kulturowego i historycznego.

Każdy uczeń w naszej szkole osiąga sukces na miarę swoich możliwości, uczy się żyć w środowisku i dla środowiska. Kształtujemy w uczniach wrażliwość na dobro, prawdę i piękno. Uczymy szanować i kochać naszą kulturę i tradycje, nasze środowisko przyrodnicze. Najwyższym dobrem jest dla nas uczeń.

Sylwetka absolwenta:

Absolwent Zespołu Szkół nr 1 im. H. Sienkiewicza w Łukowie jest człowiekiem umiejącym żyć godnie i poruszać się w otaczającym go świecie oraz:

- 1) jest przygotowany do podjęcia nauki na wyższym szczeblu edukacji
- 2) jest gotowy do podjęcia pracy w wyuczonym zawodzie
- 3) przestrzega ogólnie przyjętych wartości moralnych
- 4) potrafi samodzielnie podejmować decyzje i ponosić ich konsekwencje
- 5) potrafi wyrażać i uzasadniać własne zdanie
- 6) świadomie podejmuje współpracę z innymi
- 7) jest ciekawy świata i wrażliwy na drugiego człowieka
- 8) jest życzliwy i tolerancyjny, szanuje godność własną i drugiego człowieka
- 9) rozumie wartość uczenia się i potrzebę własnego rozwoju
- 10) dba o zdrowie psychiczne i fizyczne oraz o bezpieczeństwo własne i innych
- 11) potrafi wykorzystać wiedzę w sytuacjach życiowych
- 12) umie odnaleźć się na rynku pracy
- 13) myśli kategoriami człowieka Europy i świata

Obszary działań wychowawczo-profilaktycznych:

Działania wychowawczo-profilaktyczne jakie podejmujemy w szkole podzieliśmy na 4 obszary, aby czytelnie zobrazować, na czym skupiamy się w procesie wychowawczym. Do tych obszarów należą: Kultura: kształtowanie postaw społecznych, Relacje: wartości, normy, wzory zachowań, Bezpieczeństwo: profilaktyka zachowań ryzykownych/problemowych, Zdrowie: edukacja prozdrowotna i proekologiczna.

I Kultura: kształtowanie postaw społecznych

Szkoła jest instytucją, która ma za zadanie, między innymi, wspierać prawidłowe wzorce zachowań, wskazywać na właściwe autorytety, kultywować tradycje narodowe i lokalne oraz budować postawy patriotyczne. W Zespole Szkół Nr 1 im. Henryka Sienkiewicza kładziemy duży nacisk na egzekwowanie zachowań zgodnych z przyjętymi regulacjami szkolnymi, mieszczącymi się w ogólnie akceptowanych zasadach współżycia społecznego. Z obserwacji kadry pedagogicznej, rodziców a nawet samych uczniów wynika, że młodzi ludzie mają trudności z zachowaniami kulturalnymi. Pierwsze i najbardziej widoczne braki uwidaczniają się w kulturze języka, która pozostawia wiele do życzenia (często słyszane wulgaryzmy, brak umiejętności wypowiedzenia się na forum, trudności z doбором odpowiedniego słownictwa w zależności od osoby rozmówcy i sytuacji). Kolejną kwestią jest brak poszanowania dla tradycyjnych wartości takich jak pracowitość, sprawiedliwość, przestrzeganie prawa, prawdomówność, patriotyzm czy wolność wyrażania poglądów. Następnym problemem jest dostrzegalna wśród młodzieży postawa lekceważąca wobec powszechnie szanowanych autorytetów i traktowanie pracowitości jako antywartości. Młodzi ludzie często myślą od razu o wielkich pieniądzach, szukają drogi na skróty. By zdobyć środki finansowe, wolą oddawać się różnego rodzaju przyjemnościom niż uczestniczyć w obowiązkach domowych, jednocześnie deprecjonując pracę swoich rodziców, prezentując postawę roszczeniową. Oczywiście, zdecydowana większość naszych uczniów prezentuje właściwe zachowania i postawy. Podejmowane przez szkołę działania nie eliminują też w stu procentach zachowań, które są sprzeczne z ogólnie aprobowanymi. Tego ani my, ani żadna inna szkoła nie jest w stanie całkowicie wyeliminować. Podejmujemy natomiast szereg działań mających na celu wzmocnienie postaw kulturalnych wśród młodzieży. Zachęcamy ich do

czytelnictwa, obchodzimy uroczystości związane ze świętami narodowymi, organizujemy wyjazdy do muzeum, kin, teatrów, przekazujemy informacje o zdalnych możliwościach odwiedzenia obiektów kultury. Aby wzmacniać postawę szacunku wobec innych ludzi oraz uwrażliwiać na ich potrzeby uczestniczymy w wielu wolontariatach, które obejmują szkołę, lokalną społeczność, a w niektórych przypadkach są to akcje o zasięgu międzynarodowym. Dbamy również o kreowanie postawy pełnej szacunku dla odmienności kulturowych i tradycji przybyłych do nas zagranicznych gości (ze szczególnym uwzględnieniem uchodźców z Ukrainy).

Szczegółowe działania w obszarach prezentuje poniższa tabela:

I Kultura: kształtowanie postaw społecznych

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin oraz częstotliwość	Odbiorcy
1. Nauka tolerancji i rozwój kultury osobistej	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wspieranie czytelnictwa ✓ Wyjazdy/wyjścia do miejsc kultury ✓ Nauka tolerancji dla odmienności 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Pedagog specjalny • Nauczyciele przedmiotów • Dyrekcja 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	Uczniowie
	Działania szczegółowe: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Uwrażliwianie na potrzeby innych, pomoc koleżeńska ✓ Prowadzenie zajęć dydaktycznych dotyczących kwestii tolerancji 			

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Organizowanie wyjazdów do kin, teatrów, muzeum ✓ Organizowanie spektakli na terenie szkoły ✓ Organizowanie konkursów literackich ✓ Obchody Dnia Języka Ojczystego, <i>Narodowe Czytanie „Nad Niemnem”</i> Elizy Orzeszkowej ✓ Uczestnictwo w ogólnopolskiej akcji <i>Bibliorekord</i>, czyli bijemy rekord czytania w jednym momencie 			
2. Wzmacnianie postawy patriotycznej u uczniów	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie postaw obywatela ✓ Wzmacnianie poszanowania dla tradycji ✓ Wspieranie samorządności uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> • Wszyscy Nauczyciele 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	Uczniowie
<p>Działania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zapoznavanie uczniów z ważnymi wydarzeniami związanymi z historią i tradycjami regionu i kraju ✓ Zapoznavanie uczniów z miejscami pamięci narodowej w regionie i w kraju ✓ Prowadzenie lekcji wychowawczych poświęconych tematyce patriotyzmu i miłości do Ojczyzny ✓ Wykorzystywanie postaci patrona H. Sienkiewicza i jego dorobku w kształtowaniu właściwych postaw obywatelskich ✓ Prezentowanie postawy szacunku dla symboli narodowych, religijnych i miejsc pamięci ✓ Zapoznavanie uczniów i wprowadzanie w życie prawa szkolnego ✓ Kształtowanie odpowiedzialności za wspólne mienie ✓ Pomoc w realizacji inicjatyw Samorządu Uczniowskiego. 				

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Przygotowywanie do pełnienia ról społecznych: wybory do Samorządu Uczniowskiego ✓ Wyrabianie poczucia odpowiedzialności uczniów za słowa i czyny (troska o sprawiedliwe ocenianie postaw uczniów) ✓ Obchody Dnia Patrona ✓ Ogólnopolski projekt <i>BohaterOn</i> ✓ Obchody 11 listopada Święto Niepodległości ✓ <i>Dzień Żołnierzy Wyklętych</i> ✓ Ogólnopolski projekt <i>Żonkil</i> ✓ Obchody Święta Flagi i Święta Konstytucji 3 Maja ✓ Zorganizowanie Turnieju Europejskiego 			
<p>3. Aktywizowanie młodzieży w życie społeczne i kulturalne-wolontariaty</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wychodzenie z inicjatywą do środowisk lokalnych ✓ Uczestnictwo w wolontariatach 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Pedagog specjalny • Nauczyciele przedmiotów 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	<p>Uczniowie, Rodzice</p>
<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Międzynarodowy Dzień Wolontariatu</i> - cykliczna akcja pomocowa ✓ Prowadzenie szkolnego sklepiku przez uczniów technikum handlowego ✓ <i>Polacy Rodakom</i>. Przygotowanie paczek świątecznych dla Polaków mieszkających na Ukrainie i Białorusi ✓ Udział w akcjach Polskiego Czerwonego Krzyża, DKMS 				

	✓ Obchody Światowego Dnia Zwierząt ✓ Wspieranie Misji Zagranicznej Księży Salezjanów z Lublina <i>Zbieram wspieram - pomoc bez pieniędzy</i> ✓ Prowadzenie szkolnego radiowęzła

II Relacje: wartości, normy, wzory zachowań

Nasza szkoła ponad 95 lat kształci, wychowuje i wspiera młodzież. Jako placówka z wieloletnimi doświadczeniami i tradycjami kładziemy duży nacisk na takie wartości jak szacunek do innych i samego siebie, odpowiedzialność, kulturę osobistą, wiedzę, dyscyplinę i systematyczność. Prowadzone na bieżąco konsultacje z rodzicami wskazują, że wartości te zajmują centralne miejsce w systemach wartości rodziców naszych podopiecznych, co pozwala nam stworzyć wspólny front wychowawczy. Tworząc strategie mające na celu uwewnętrznienie wyżej wymienionych wartości u naszych uczniów bazujemy na aktualnej wiedzy i badaniach zaczerpniętych z psychologii i pedagogiki. Zgodnie z koncepcją rozwoju Eriksona młodzież ucząca się w naszej szkole znajduje się na etapie kształtowania swojej tożsamości (etap ten zwany jest również kryzysem tożsamości). Aby pokonać kryzys młodzi ludzie muszą scalić dotychczasową wiedzę o sobie zawartą w pełnionych przez nich rolach i uzyskać integrację swojej przeszłości z teraźniejszością i koncepcją przyszłości. Ten trudny proces już sam w sobie odbiera młodzieży poczucie stabilności, tak w rodzinie jak i w społeczeństwie. Dodatkowo szybkie tempo zachodzących przemian cywilizacyjnych przyczynia się u części młodzieży do poczucia chaosu moralnego. Niezwykłą rolę pełni tu otoczenie społeczne, które dostarczając wyraźnych wzorów identyfikacyjnych, drogowskazów moralnych wspiera rozwój zdrowej osobowości. Nasza placówka dokłada wszelkich starań i realizuje wiele inicjatyw mających na celu zaproponowanie młodzieży akceptowalnych społecznie wzorców zachowań, przedstawiając je jako atrakcyjną perspektywę dalszego rozwoju. Zespół Szkół Nr 1 im. H. Sienkiewicza w Łukowie to również instytucja, która prowadzi proces wychowawczy w duchu myśli *To szkoła jest dla uczniów*. Poważnie i z szacunkiem traktujemy wszelkie inicjatywy uczniowskie i staramy się odpowiadać na potrzeby podopiecznych. Kadra pedagogiczna dba o atmosferę w naszej szkole, co ułatwia nawiązywanie przyjaźni i wzmacnia postawę szacunku do innych ludzi i samego siebie. Specjaliści wpierają młodzież w rozwiązywaniu konfliktów interpersonalnych, trudnościach emocjonalno– motywacyjnych , prowadzą treningi umiejętności społecznych, dzięki czemu młodzi ludzie mogą w pełni realizować się w duchu

wyznawanych wartości. Dodatkowo stale doskonala się kadra pedagogiczna, dbająca o swój warsztat pracy, atrakcyjne kierunki kształcenia i doradztwo zawodowe pomagają zapewnić uczniom dobrze płatną pracę i stabilność ekonomiczną. Szczegółowe działania w zakresie wspierania relacji: wartości, norm i wzorów zachowań prezentuje poniższa tabela:

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin oraz częstotliwość	Odbiorcy
4. Pomoc w adaptacji uczniom klas pierwszych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dostarczenie młodzieży i rodzicom informacji o specyfice szkoły i prawie szkolnym ✓ Towarzystwo pierwszoklasistom w bieżącym radzeniu sobie z pojawiającymi się problemami ✓ Wspomaganie wychowawców klas pierwszych ✓ Stworzenie młodzieży warunków do bezpiecznego korzystania z profesjonalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Pedagog specjalny • Nauczyciele przedmiotów • Pielęgniarka szkolna • Kadra kierownicza • Samorząd Uczniowski 	<ul style="list-style-type: none"> • wrzesień • wg potrzeb 	Uczniowie klas pierwszych Rodzice

	<p>pomocy</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Wsparcie uczniów klas pierwszych z Ukrainy i innych krajów 			
	<p>Działania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Spotkanie inauguracyjno-informacyjne dla rodziców ✓ Spotkanie inauguracyjne uczniów ze szkołą ✓ Prowadzenie zajęć integracyjnych w klasach pierwszych. ✓ Orowadzenie uczniów klas pierwszych po szkole i zapoznanie ich z rozkładem sal i gabinetów w budynku ✓ Zapoznanie uczniów z zasadami, normami i regulaminami obowiązującymi w szkole ✓ Zapoznanie uczniów ze specjalistami dyżurującymi w szkole ✓ Stworzenie możliwości kontaktu do spotkań i współpracy ze starszymi uczniami poprzez przedstawienie aktualnie działających kół naukowych, wyjazdów integracyjnych ✓ Organizowanie imprez szkolnych włączających uczniów klas pierwszych ZS nr 1 im.H.Sienkiewicza (Ślubowanie uczniów klas pierwszych, <i>Dzień Patrona Szkoły</i>) 			

	✓ Cykliczne zebrania z rodzicami			
5. Integrowanie środowiska wychowawczego	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Diagnoza aktualnej sytuacji wychowawczej ✓ Integracja klas ✓ Kształtowanie poczucia tożsamości ze szkołą ✓ Praca indywidualna z uczniami mającymi problemy z integracją 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Pedagog specjalny • Nauczyciele przedmiotów 	<ul style="list-style-type: none"> • Na bieżąco • Wg potrzeb 	Uczniowie
	<p>Działania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Analiza dokumentacji szkolnej ✓ Badania sytuacji rodzinnej ✓ Prowadzenie rozmów profilaktycznych, interwencyjnych ✓ Zabawy integracyjne ✓ Angażowanie uczniów w liczne przedsięwzięcia szkolne ✓ Tworzenie zespołów projektowych, przydzielanie grupowych zadań 			

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Organizowanie wycieczek klasowych ✓ Organizowanie spotkań wigilijnych ✓ Wspólne wyjazdy na zawody sportowe i turnieje ✓ Praca indywidualna z psychologiem i/lub pedagogiem szkolnym/pedagogiem specjalnym ✓ Włączenie uczniów w obchody <i>Dnia Patrona</i> 			
<p>6. Kształtowanie umiejętności społecznych ważnych w kontaktach z innymi ludźmi</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie umiejętności komunikowania się ✓ Wychowanie w duchu poszanowania godności drugiego człowieka i tolerancji dla odmienności ✓ rozwijanie wartości związanych z rodziną, miłością i przyjaźnią ✓ kształtowanie pozytywnych relacje uczeń-nauczyciel i nauczyciel- uczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Pedagog specjalny • Nauczyciele przedmiotów 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	<p>Uczniowie, Rodzice</p>

Zadania szczegółowe:

- ✓ Organizowanie godzin wychowawczych poświęconych tematyce tolerancji, kultury osobistej, sztuki, religii
- ✓ Nauka radzenia sobie z gniewem
- ✓ Nauka nazywania i wyrażania emocji
- ✓ Trening radzenia sobie w sytuacjach stresujących
- ✓ Wspieranie kształtowania adekwatnej samooceny wśród uczniów
- ✓ Rozszerzanie repertuaru zachowań mających na celu rozwiązywanie konfliktów w sposób akceptowalny społecznie
- ✓ Prowadzenie zajęć uwypuklających znaczenie rodziny i przyjaciół w osiągnięciu sukcesów życiowych
- ✓ Stwarzanie atmosfery szacunku i akceptacji w szkole poprzez prezentowanie przez nauczycieli właściwych wzorców do naśladowania
- ✓ Organizowanie treningów umiejętności dla rodziców
- ✓ Wykorzystywanie wiedzy zawartej w programach nauczania przedmiotów zawodowych i zajęć praktycznych do kształtowania właściwego stosunku do pracy
- ✓ Kształtowanie umiejętności autoprezentacji, pracy w grupie

	✓ Szkolne obchody <i>Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych</i>			
7. Podkreślanie wagi i znaczenia wiedzy i wykształcenia w życiu	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wdrażanie młodzieży do samokształcenia się ✓ Rozwijanie uzdolnień uczniów ✓ Motywowanie do nauki ✓ Wyrabianie w uczniach przekonania o użyteczności zdobytej wiedzy ✓ Przygotowywanie uczniów do kontynuowania nauki lub wykonywania wybranego zawodu 	<ul style="list-style-type: none"> • Wszyscy Nauczyciele 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	Uczniowie

Zadania szczegółowe:

- ✓ Zapoznanie młodzieży z zasadami posługiwania się książką naukową, poradnikiem, encyklopedią
- ✓ Zapoznanie młodzieży z technikami uczenia się i powtarzania wiadomości
- ✓ Zapoznanie młodzieży z najnowszymi zdobyczami techniki z nowymi technologiami rodzimej myśli technologicznej
- ✓ Stosowanie aktywizujących metod nauczania
- ✓ Uatrakcyjnianie lekcji, zajęć pozalekcyjnych, imprez szkolnych
- ✓ Zachęcanie uczniów do udziału w zajęciach dodatkowych oferowanych przez szkołę, kołach zainteresowań
- ✓ Organizowanie wycieczek do nowoczesnych zakładów przemysłowych
- ✓ Propagowanie konkursów i olimpiad przedmiotowych
- ✓ Rozwijanie czytelnictwa
- ✓ Inspirowanie młodzieży do twórczości własnej
- ✓ Udział młodzieży w koncertach muzycznych
- ✓ Uczestnictwo uczniów w spektaklach teatralnych

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wyposażenie młodzieży w niezbędną wiedzę z zakresu programu i umiejętności kształtowania samodzielnego myślenia i wyciągania wniosków ✓ Wskazywanie źródeł informacji o uczelniach w regionie i w kraju ✓ Organizowanie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego ✓ Organizowanie spotkań z przedstawicielami PUP, zakładów pracy ✓ Współorganizowanie z PUP <i>Targów Pracy i Edukacji</i> ✓ Współpraca z UMCS w Lublinie oraz zakładami pracy ✓ Organizowanie spotkań z absolwentami szkoły ✓ <i>Tydzień Uczniowskiej SuperMocy</i> 			
8. Poprawa frekwencji uczniów	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Analiza przyczyn nieobecności ✓ Wypracowanie i przestrzeganie zasad usprawiedliwiania nieobecności uczniów ✓ Praca nad budowaniem odpowiednich postaw wobec obowiązków 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Pedagog specjalny • Nauczyciele przedmiotów 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco 	Uczniowie, Rodzice

		<ul style="list-style-type: none"> • Dyrekcja 		
	<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Kształtowanie nawyków ładu, porządku i dobrej organizacji ✓ Rozmowy indywidualne z uczniami ✓ Wzmacnianie motywacji do nauki ✓ Ewaluacja i dalsza realizacja <i>Programu poprawy frekwencji</i> ✓ Zacieśnianie współpracy z rodzicami ✓ Przedstawianie obowiązku uczęszczania do szkoły jako przywileju, do którego kiedyś nie każdy miał dostęp ✓ W miarę możliwości, eliminowanie powodów nieobecności w szkole ✓ Współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Łukowie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Specjalistycznym Ośrodkiem Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Łukowie, placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, kuratorami sądowymi, policją w uzasadnionych przypadkach 			
9. Wyrównywanie szans edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Tworzenie warunków lepszego funkcjonowania dla uczniów ze środowisk zaniedbanych 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	<p>Uczniowie</p> <p>Rodzice</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wspieranie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagog • Pedagog specjalny • Nauczyciele przedmiotów • Dyrekcja 		
<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Przeciwdziałanie postawom bierności ✓ Organizowanie pomocy materialnej dla potrzebujących ✓ Zachęcanie do korzystania z pomocy psychologiczno-pedagogicznej i innych form wsparcia ✓ Dostosowywanie wymagań do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów zgodnie z zaleceniami PPP ✓ Obserwowanie i diagnostyka uczniów mających problemy edukacyjne przy współpracy z PPP ✓ Informowanie o możliwych drogach postępowania w radzeniu sobie z problemami rodzinnymi ✓ Angażowanie instytucji pomocowych i odpowiednich służb w uzasadnionych przypadkach 				

III Bezpieczeństwo: profilaktyka zachowań ryzykownych/problemowych

Bezpieczeństwo jest jedną z fundamentalnych potrzeb człowieka zgodnie z koncepcją Masłowa. Jest to jednak pojęcie, które w szkole można rozpatrywać na kilku płaszczyznach: instytucjonalnym (prawa i regulacje szkolne, organizacja pracy, sposób zarządzania, sposób sprawowania nadzoru, liczebność klas, podległość administracyjna), etycznym (wartości, na jakich opiera się szkoła, postawy wychowawców, uczniów, rodziców, dyrekcji), psychospołecznym (klimat społeczny, relacje interpersonalne, kompetencje i umiejętności). Zarówno wymiar etyczny jak i psychospołeczny bezpieczeństwa zostały szeroko opisane w obszarze II Relacje: wartości, normy, wzory zachowań. Opierając się o artykuł opublikowany przez Ośrodek Rozwoju Edukacji *Psychospołeczne uwarunkowania bezpieczeństwa w szkole* możemy z dumą przyznać, że spełniamy wszystkie kryteria, które autorka tekstu, p. Elżbieta Nerwińska określiła jako *warunki efektywności oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych*, które gwarantują zapewnienie bezpieczeństwa etycznego i psychospołecznego w szkole. Należą do nich: organizacja procesów nauczania z uwzględnieniem potrzeb uczniów, nauczycieli i rodziców, pozytywny klimat, relacje oparte na wzajemnym szacunku, uczenie umiejętności społecznych i emocjonalnych, partnerska współpraca z rodzicami, zewnątrzni specjaliści udzielający wsparcia nauczycielom w rozwiązywaniu codziennych problemów. Również w wymiarze instytucjonalnym dbamy o bezpieczeństwo podopiecznych (m.in. poprzez monitoring szkolny, dyżury nauczycieli na korytarzach, racjonalne rozłożenie lekcji w ciągu tygodnia pracy, konsekwentne przestrzeganie regulaminów szkolnych). Głęboko wierzymy w to, że prezentowane przez nas postawy i szybkie reagowanie w sytuacjach trudnych pozwalają młodzieży osiągnąć pełnię poczucia bezpieczeństwa w szkole.

Zespół Szkół nr 1 im.H. Sienkiewicza w Łukowie podejmuje również szereg działań mających na celu eliminowanie, a w nielicznych przypadkach niwelowanie ryzykownych czy też problemowych zachowań młodzieży. Zarówno z obserwacji nauczycieli jak i wniosków rodziców wynika, że największym problemem uczniów jest uzależnienie od nikotyny. Problem ten jest dostrzegany przez pracowników szkoły, stąd nasza szkoła realizuje wiele inicjatyw, które mają pomóc nastolatkom poradzić sobie z tym nałogiem (m.in. obchody *Światowego Dnia Bez Papierosa*, współpraca z lokalnymi przedstawicielami służby zdrowia, współpraca z terapeutami uzależnień). W szkole zatrudnieni są również specjaliści (pedagog, pedagog specjalny, psycholog, pielęgniarka medycyny szkolnej), którzy dyżurują w trakcie trwania zajęć edukacyjnych.

Istnieje również możliwość umówienia spotkania z nimi w terminach bardziej dostosowanych do potrzeb uczniów czy rodziców. Szczegółowe działania w zakresie wspierania obszaru III Bezpieczeństwo: profilaktyka zachowań ryzykownych/problemowych obrazuje poniższa tabela:

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin oraz częstotliwość	Odbiorcy
10. Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa instytucjonalnego	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom w szkole ✓ Zapoznavania uczniów z szeroko rozumianymi regulacjami prawnymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wszyscy Nauczyciele 	<ul style="list-style-type: none"> • wrzesień • na bieżąco 	Uczniowie Rodzice
<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zapoznanie młodzieży z przepisami ruchu drogowego (lekcje wychowawcze, zajęcia wychowania fizycznego) ✓ Zapoznanie młodzieży z prawem szkolnym ✓ Dyżury nauczycieli podczas przerw ✓ Monitoring szkolny 				

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zapoznanie z przepisami bhp ✓ Zapoznanie z <i>Konwencją Praw Człowieka, Konwencją Praw Dziecka</i> ✓ Zapoznanie z instrukcjami obsługi maszyn i urządzeń ✓ Podnoszenie poziomu dyscypliny w szkole ✓ Konsekwentne egzekwowanie przestrzegania obowiązujących w szkole regulaminów ✓ Organizowanie spotkań informacyjnych z przedstawicielami Sekcji Prewencji i Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Łukowie ✓ Zebrania i konsultacje dla rodziców ✓ Prowadzenie lekcji wychowawczych poświęconych tematyce bezpieczeństwa ✓ Organizowanie kursów pierwszej pomocy ✓ Zapoznanie młodzieży z regulaminem organizacji zajęć w czasie reżimu sanitarnego (w razie wystąpienia sytuacji epidemiologicznej) ✓ Wdrożenie do realizacji <i>Procedur bezpieczeństwa</i> 			
<p>11. Ochrona uczniów przed zachowaniami agresywnymi i</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wypracowanie odpowiednich rozwiązań administracyjnych/ 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	<p>Uczniowie</p>

<p>przemocowymi</p>	<p>prawnych</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Prowadzenie zajęć i inicjatyw mających na celu informowanie uczniów o sposobach radzenia sobie z agresją i przemocą ✓ Bieżąca analiza środowiska rodzinnego i społecznego podopiecznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagog • Pedagog specjalny • Nauczyciele przedmiotów • Dyrekcja 		
<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Realizacja wypracowanych procedur/działań interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych ✓ Prowadzenie zajęć edukacyjnych dotyczących radzenia sobie ze swoim gniewem ✓ Prowadzenie zajęć edukacyjnych mających na celu radzenie sobie z czyimś gniewem ✓ Prowadzenie treningów umiejętności społecznych ✓ Prowadzenie zajęć profilaktycznych dot. przeciwdziałania przemocy ✓ Prowadzenie zajęć informacyjnych z zakresu instytucji oferujących pomoc w trudnych sytuacjach życiowych 				

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Prowadzenie zajęć z zakresu szukania alternatywnych do przemocy form radzenia sobie w sytuacji konfliktu ✓ Prowadzenie mediacji, gdy zaistnieje taka potrzeba ✓ Stała współpraca z takimi instytucjami jak: Policja, Specjalistyczny Ośrodek Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej w Łukowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołem Kuratorów, Placówką Wielofunkcyjną w Łukowie, Placówką Wielofunkcyjną w Adamowie, Pogotowiem Opiekuńczym w Stoczku Łukowskim ✓ Monitorowanie sytuacji uczniów, których rodzice zmagają się z uzależnieniem od alkoholu ✓ Monitorowanie sytuacji uczniów, którzy pochodzą ze środowisk zaniedbanych ✓ Udzielanie wsparcia psychologicznego ✓ Udział psychologa, pedagoga specjalnego lub pedagoga w zespole interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w sytuacji procedury <i>Niebieskiej Karty</i> wobec rodzica ucznia 			
12. Profilaktyka uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zapobieganie używania przez uczniów środków psychoaktywnych ✓ Ukazywanie konsekwencji stosowania środków uzależniających takich jak 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Pedagog specjalny • Nauczyciele 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	Uczniowie Rodzice

	<p>papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze, leki psychotropowe, sterydowe</p> <p>✓ Profilaktyka uzależnień behawioralnych, głównie uzależnienia od korzystania z Internetu, komputera, ćwiczeń fizycznych</p>	<p>przedmiotów</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dyrekcja 		
<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zachęcanie uczniów do korzystania z pomocy specjalistycznej dotyczącej terapii uzależnień ✓ Zapoznanie uczniów z prawem szkolnym ✓ Uważna obserwacja terenu i okolic szkoły ✓ Kształtowanie właściwych postaw normatywnych ✓ Współpraca szkoły z rodzicami, Sądem, Komendą Policji, Specjalistycznym Ośrodkiem Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, przedstawicielami służby zdrowia, terapeutami uzależnień ✓ Wspieranie uczniów w wyborze odpowiedniego postępowania 				

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Zajęcia informacyjne dla uczniów i rodziców dotyczące rodzajów i mechanizmów uzależnień ✓ Zajęcia informacyjne dotyczące wpływu środków zmieniających świadomość na organizm ✓ Zajęcia informacyjne dotyczące wpływu uzależnienia na funkcjonowanie społeczne ✓ Zajęcia dotyczące wpływu tytoniu na stan zdrowia i wydolność fizyczną organizmu ✓ Zajęcia informacyjne dla rodziców dotyczące rozpoznawania niepokojących sygnałów mogących świadczyć o zażywaniu narkotyków ✓ Obchody Światowego Dnia Bez Papierosa, XI edycja programu <i>Ars</i>, czyli jak dbać o miłość ✓ Zajęcia dotyczące uzależnienia od ćwiczeń fizycznych: diagnoza i mechanizmy kształtowania uzależnienia ✓ Zajęcia dotyczące uzależnienia od korzystania z Internetu: kiedy zaczyna się uzależnienie i jak powrócić do świata realnego 			
13. Inne zachowania ryzykowne	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Omawianie zagrożeń związanych z szybka jazdą samochodem ✓ Ryzykowne zachowania seksualne i ich 	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Pedagog specjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	Uczniowie, Rodzice

	<p>konsekwencje</p> <p>✓ Przekazywanie informacji odnośnie bezpiecznego korzystania z Internetu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele przedmiotów • Dyrekcja 		
<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Zapoznanie uczniów z przepisami prawnymi i konsekwencjami wynikającymi z nieprzestrzegania kodeksu ruchu drogowego ✓ Przedstawianie statystyk wypadków drogowych ze zwróceniem szczególnej uwagi na wiek osób kierujących pojazdami ✓ Dostarczenie uczniom rzetelnej wiedzy o biologii rozrodu człowieka, świadomym macierzyństwie, chorobach wenerycznych i sposobach zapobiegania im ✓ Zajęcia informacyjne odnośnie ryzyka związanego z udostępnianiem danych osobowych w Internecie ✓ Zajęcia informacyjne odnośnie ryzyka związanego z udostępnianiem niewygodnych/ ośmieszających zdjęć w Internecie ✓ Przekazywanie informacji odnośnie instytucji świadczących pomoc ofiarom przemocy wirtualnej ✓ Obchody <i>Dnia Bezpiecznego Internetu</i> 				

IV Zdrowie: edukacja prozdrowotna i proekologiczna

Stare przysłowie mówi: *Kto zdrowia nie szanuje, ten na starość żałuje*. A czym właściwie jest to zdrowie? Według WHO *Zdrowie to nie tylko całkowity brak choroby, czy kalectwa, ale także stan pełnego, fizycznego, umysłowego i społecznego dobrostanu* (dobrego samopoczucia). W obszarze III niniejszego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego omówiliśmy działania, jakie podejmuje szkoła, aby redukować zachowania, które mogą narazić na szwank zdrowie naszych uczniów. W tym rozdziale pragniemy natomiast wskazać na inicjatywy nastawione na promowanie zdrowego stylu życia, który pomoże naszym uczniom maksymalnie wykorzystać ich potencjał. Z badań przeprowadzonych przez Annę Marchewkę i Magdalene Jungiewicz z Katedry Rehabilitacji Klinicznej Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie wynika, że aktywność fizyczna w młodym wieku znacząco wpływa na jakość życia w wieku starszym. Badani, którzy w młodości spędzali aktywnie czas z rodziną, cieszą się później lepszym zdrowiem, lepszą sprawnością w wykonywaniu umiarkowanych i intensywnych czynności dnia codziennego, lepszą sprawnością w pokonywaniu schodami kilku pięter oraz należą do grupy najlepiej wyedukowanych osób. Równie ważny jest sposób odżywiania się młodzieży, gdyż niedobory witamin czy poszczególnych składników odżywczych w znaczący sposób przyczyniają się do obniżenia sprawności umysłowej. Nie zapominamy także o roli, jaką odgrywają umiejętności społeczne w osiągnięciu dobrego samopoczucia przez młodego człowieka. Naszym zdaniem prozdrowotne nawyki w sferze fizycznej, psychicznej i społecznej to klucz do wychowania skutecznego i szczęśliwego człowieka dorosłego.

W Zespole Szkół nr 1 im. H. Sienkiewicza w Łukowie zwracamy również uwagę na dbałość o ekologię. Planeta Ziemia to nasze wspólne dobro i wspólnie musimy o nią dbać, aby jak najdłużej cieszyć się czystym powietrzem, wodą i urodzajną glebą.

Szczegółowe działania w zakresie wspierania obszaru IV Zdrowie: edukacja prozdrowotna i proekologiczna obrazuje poniższa tabela:

Zadanie	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Termin oraz częstotliwość	Odbiorcy
<p>14. Wspieranie zachowań mających na celu zachowanie zdrowia fizycznego</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Rozpowszechnianie informacji odnośnie chorób cywilizacyjnych ✓ Promowanie zdrowego stylu życia 	<ul style="list-style-type: none"> • Wszyscy Nauczyciele • Pielęgniarka szkolna • Stomatolog • Higienistka stomatologiczna 	<ul style="list-style-type: none"> • wrzesień • na bieżąco 	<p>Uczniowie, Rodzice</p>
<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Organizowanie szkolnych zawodów sportowych i rekreacyjnych ✓ Współpraca z Łukowskim Ośrodkiem Sportu i Rekreacji ✓ Wyrabianie nawyku aktywności fizycznej i propagowanie zdrowego stylu życia ✓ Profilaktyka FAS - Alkoholowego Zespołu Płodowego ✓ Profilaktyka WCN- Wady Cewy Nerwowej 				

	✓ Profilaktyka chorób nowotworowych ,realizacja programów/projektów edukacyjno-profilaktycznych ✓ Obchody <i>Dnia Dawcy Szpiku Kostnego i Komórek Macierzystych</i> ✓ <i>Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego w Alejach</i> ✓ <i>Światowy Dzień Życzliwości i Pozdrowień w Alejach</i> ✓ projekt <i>Idą święta, nie o sms-ie, lecz o kartce pamiętaj</i> ✓ Organizacja <i>IX Szkolnego Dnia Zdrowia</i> ✓ <i>Światowy Dzień Bez Tytoniu</i> akcja edukacyjno-profilaktyczna ✓ XI edycja rekomendowanego programu edukacyjno-profilaktycznego <i>Ars, czyli jak dbać o miłość</i>-profilaktyka uniwersalna ✓ Zachęcanie do aktywnego wypoczynku ✓ Organizowanie zajęć/konkursów/projektów dotyczących zdrowego odżywiania się ✓ Program rekomendowany <i>Bezpieczniej w dorosłość</i> - profilaktyka selektywna i wskazująca ✓ Realizacja programu prozdrowotnego <i>Podstępne WZW</i> dotycząca problematyki zapalenia wątroby typu B i C ✓ Realizacja programu prozdrowotnego <i>Znamię! Znam je?</i>, czyli profilaktyka czerniaka

<p>15. Udzielanie pomocy psychologicznej</p>	<p>✓ Pomoc uczniowi w przezwyciężaniu problemów osobistych i szkolnych</p> <p>Objęcie opieką indywidualną uczniów mających trudności adaptacyjne w sferze kontaktów społecznych, zagrożonych patologią, mających trudną sytuację bytową</p> <p>✓ Wspieranie zainteresowań uczniów i ich samorozwoju</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wychowawcy • Psycholog • Pedagog • Pedagog specjalny • Nauczyciele przedmiotów • Dyrekcja 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	<p>Uczniowie</p>
<p>Zadania szczegółowe:</p> <p>Rozmowy indywidualne (diagnostyczne i terapeutyczne) z uczniami</p> <p>Udzielanie wsparcia psychologicznego</p> <p>Trening inteligencji emocjonalnej (nazywanie, rozumienie i ekspresja emocji adekwatna do sytuacji)</p> <p>Praca z uczniami depresyjnymi</p> <p>Praca z uczniami lękowymi i nieśmiałymi</p>				

	<p>Praca nad obniżoną samoocena</p> <p>Pomoc w rozwiązywaniu konfliktów interpersonalnych</p> <p>Treningi motywacyjne</p> <p>Pomoc w znalezieniu (odkryciu) zainteresowań</p> <p>Pomoc w rozwijaniu osobistej skuteczności</p> <p>Pomoc w podejmowaniu odpowiedzialnych wyborów życiowych związanych ze zdrowiem swoim i innych, identyfikacji własnych problemów i podejmowania działań ich rozwiązania</p>			
<p>16. Promowanie zachowań proekologicznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Podkreślanie wagi działań ekologicznych ✓ Pokazywanie, w jaki sposób człowiek zależy od środowiska 	<ul style="list-style-type: none"> • Wszyscy Nauczyciele 	<ul style="list-style-type: none"> • na bieżąco • wg potrzeb 	<p>Uczniowie, Rodzice</p>
<p>Zadania szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Dbanie o czystość i estetykę terenu szkoły ✓ Uczestniczenie w akcji <i>Sprzątanie świata</i> ✓ Zorganizowanie <i>Olimpiady Wiedzy Ekologicznej</i> 				

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Obchody Światowego Dnia Ziemi ✓ Prowadzenie zajęć dydaktycznych podkreślających wagę zachowań proekologicznych ✓ Akcje proekologiczne <i>Nakrętkomania, Zbieramto, Wszystkie dzieci zbierają elektrośmieci</i>
--	--

Ewaluacja programu:

Ewaluacja programu dokonywać będzie się raz w roku następującymi sposobami:

- Rozmowy z uczniami, nauczycielami, pracownikami szkoły i rodzicami
- Bieżąca analiza wyników nauczania
- Analiza frekwencji
- Ankiety ewaluacyjne przeprowadzone wśród uczniów, nauczycieli i rodziców
- Analiza dokumentacji szkolnej
- Sprawozdania z realizacji działań wychowawczo-profilaktycznych
- Kontrolowanie organizacji i przebiegu imprez i uroczystości szkolnych
- Analiza kart wycieczek, wpisów do dziennika itp.
- Spotkania z rodzicami w ramach wywiadówek i indywidualnych rozmów (tematyka zebrań, frekwencja, informacje o postępach uczniów i działaniu szkoły)
- Podsumowanie efektów pracy kół zainteresowań

Załączniki:

Nr 1 Harmonogram konkursów 2023/2024

Nr 2 Kalendarz uroczystości i imprez szkolnych 2023/2024

Nr 3 Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych

Nr 4 Procedura poprawy frekwencji

Nr 5 Procedury bezpieczeństwa

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany przez Zespół w składzie:

Liliana Kołodyńska - pedagog szkolny, Bogumiła Szaszko-Borkowska - psycholog szkolny, Arleta Szcześniak - pedagog specjalny,
Danuta Markowska-Mościcka - przewodnicząca Samorządu Uczniowskiego, Zespół Wychowawców, Przedstawiciele Rady Rodziców